

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Pessimus modus compotandi, per irrisiōnēm sacrarū ceremoniarū[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

bus alijs atque alijs temporibus varia indita sunt nomina; vt enim post puerperia, & baptismi susceptionem, epula baptismales dari solent, ita & qui solito laxiores esse volebant, se se mutuo inuitarunt ad infantis baptismum, zu der Kindstauff: cum nimurum se senon ex institutione Christi, sed ad legem Bacchi largissime vino baptizarent. Et subinde verè ita locuti sunt, spurious nacti, de quorum natali tamen nulla sollenitate erat triumphandum. Poëtae quatuor mundi numerant ætates, aut sæcula. Primum ob felicitatem, aureum; secundum argenteum; æreum tertium; quartum adhuc deterius ferreum appellauerunt. In quali nos sumus, pro dolor! Ita contigit & potatoribus istis. Olim Massica, & vt vocabant Theologica, vina bibeant. Postea, Neccarica, Austrica, Franconica; tunc enim argentum habebatur. Sed quia nimis increuerat ebrietas in Germania, Deus argentum subduxit, & pariter sustulit vini potoribus materiam peccandi. Successit ergo ætas ænea; nam postquam pauciores iam sumptus habent ad vinum potandum; ne ebrietas, & habitus se se ingurgitandi aboleretur, induxit diabolus cereuisiae immoderationem, quasi æreum quoddam sæculum; nam moneta tunc cuprea æreaque cudebatur, argento deficiente. Ut ergo in primo illo sæculo fuerunt *Incendiary* die Brenner/ in secundo *Anabaptista*, se se mutuo ad ebrietatis baptismum inuitantes, quo non infantes, sed guttura sua baptizabant; ita in tertio sæculo, extiterunt *Polygami*, seu *Nuptatores*, qui se se crebrius inuitauerunt ad nuptias cereuifarias, jutiner Bierhochzeit. In quibus computationibus minus pecunia, plus potus & sanitatis consumitur. Et apparuit, Christum talibus nuptijs non interesse, audiebatur quidem illud: *Vinum non Iesu. 2. 4.* habent: sed nemo erat, qui aquam in vinum commutaret. Nimurum miseris istis contigit idem quod infantibus, quibus, absente matre, vel lacte, digitus in os inseritur, ut suetu inani sopiantur. Ita & isti, dum vinum non haberent, ad cereuifiam, velet ad palum se se exercuerunt. Atque hoc tertium erat sæculum.

Nunc, propter quod hæc omnia dixi, in hoc quarto, & ferreo, & miserrimo sæculo, videte quid fiat, successit enim, tamquam aqua, alba cereuifia, in qua multa occurrunt consideratione digna. Est enim typus vanitatis, numquam satiat, semper appetitur;

IX.

728 Cap. LXIII. Magos eorumq; imitatores, belli cauſā puniendoſ effe-
tur; vt de ea dictum videatur, Quò plus ſunt potē, plus ſiuntur a-
qua. Eſt disciplina potatorum, nam per eam guttū diſtenditur
& venter, & in ea magnis haſtibus afflueſcitur. Eſt ſtūtū ſu-
perborū occaſio; qui dum magnos ſumptus, & certamina pocu-
lorum iactare volunt, centum ſe & ampliū mensuras exauſiſſe
gloriantur. Magnifica reſ, in decem homines centum cereuſiſ
mensuras impendiſſe, quarum duæ quinque aut ſex cruciſer e-
muntur. Eſt veſennum ſanitatis, ſi ſtomacho iam pleno ac nau-
feanti infundatur, refrigerat ventriculum, extinguit edendi
appetitum; colorem ē vultu aufert; efficit leproſos; audeo die-
re, occidit ſuos amatores. Vtinam non haberemus, qui ē ſepul-
chro hoc concionarentur, & eos, à quibus poculis occiſi ſunt,
de vi accuſarent! Sed hæc omnia miſto, & ſcio bonam hanc vel
creaturam Dei, vel hominum artem prodeſſe temperatè uſurpa-
tam. Illud, illud eſt, quod tacere non poſſum, huius cereuſiſ
occaſione, fieri publicè talia, qualia in conuentibus ſuis fieri iu-
bet ipſe cacodæmon. Bene intelligi cupio. exhortari mens eſt,
non conuiari. Non dico, veſeficos eſſe, qui faciunt, que nar-
rabo; ſed exiſtimo, eos numquam expendiſſe id, quod faciunt,
neque poſthac facturos, ſi expendant; talia enim profeſtō faci-
unt, qualia, ad deſpectum Christi & Eccleſiæ, in magicis con-
uentibus, cacodæmones ipſi fieri concupiſcunt. Sacrilegium eſt,
cærimonias ſacras trahere in ludum; ridiculè imitari Sacerdotes,
Epifcopos, Ponſifices; contempiſt celebrare Miſtas; mimicè
thus incendere; rapas tamquam hostias, aquam, vini loco, con-
ſecrare; ſordibus pro lustrali aqua vti. Hinc cæremonijs hiſ gau-
det Orcus, quia Christum ridet in cultu ſuo. Ignoscite mihi, ſi
veritatem non poſſum opprimere, oculos vobis, ô iuuenes, &
ſenes, volo aperire, quod ſi, vt Tobias patri ſuo, & ex Angeli
conſilio, facio felle, non amaritudinem medicinæ aſpiciſte, ſed
veſtram ſanitatens.

X.

1. Tolerabiliuſ longè fuit, quod tribus præcedentibus ſe-
cuſiſ factum eſt, vt eiuſeſmodi conuentus Uſtiones, Baptiſmi infa-
tiuum, & Nuptiæ cereuſiariae nominarentur, quām nomenclatura
præſens. Quo paſto enim comellationes & compotationes cere-
uſiarias nunc, quo nomine conuiuij magiſtros & inuitatores
appel-